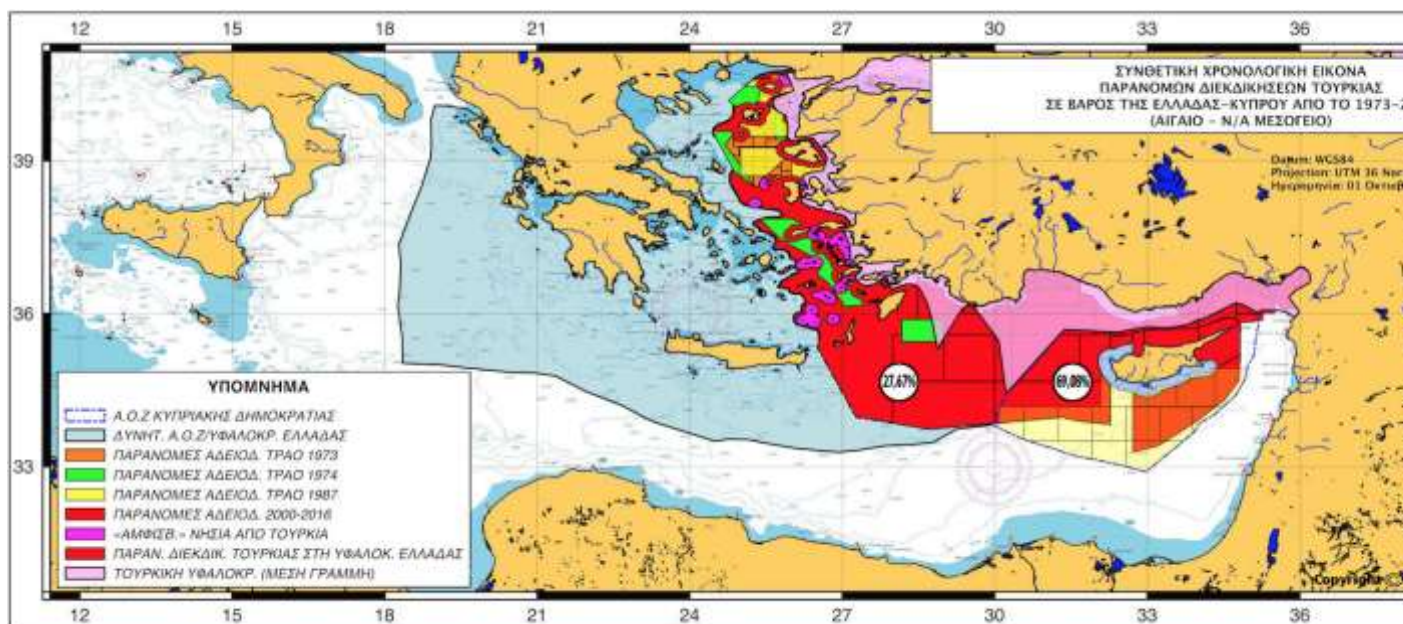

Κώστας Αργυρόπουλος*: Το Νομικό Καθεστώς Κυριαρχίας Των Νησιών Του Αιγαίου (Μέρος 1ο)

on Τετάρτη, 04 Ιουλίου 2018. Posted in [Μελέτες](#)

Είναι συνήθης πρακτική των κρατών, στο πεδίο των διεθνών σχέσεων, κατά την προσπάθεια επίτευξης των πολιτικών αντικειμενικών σκοπών τους (ΑΝΣΚ) να γίνεται απειλή ή χρήση ισχύος, αφού πρώτα όμως, είτε “νομιμοποιούν”, είτε τουλάχιστον το επιδιώκουν, επικαλούμενα το διεθνές δίκαιο. Αποτελεί γεγονός, ότι με τον ίδιο τρόπο ενεργεί και η Τουρκία ενάντια στην Ελλάδα. Παράλληλα με τη χρήση ή απειλή χρήσης των ενόπλων δυνάμεων της, προσπαθεί με «νομικοφανή» τρόπο και δη με ερμηνευτικά νομικά επιχειρήματα, να θεμελιώσει τις αμφισβητήσεις της και να πείσει για το δικαίωμά της επί του όλου της θάλασσας του Αιγαίου. Συνεπώς, για την αντιμετώπιση των “έντεχνων παρ-ερμηνειών” των Συνθηκών από τη γείτονα χώρα και εν γένει της περιρρέουσας ατμόσφαιρας προπαγάνδας που προσπαθεί να καλλιεργήσει, είναι αναγκαία και επιτακτική, τόσο η αναφορά στους «ιστορικούς σταθμούς, που σηματοδοτούν, νομιμοποιούν και πιστοποιούν τα θεσμοθετημένα, αδιαπραγμάτευτα και μη αναστρέψιμα, δίκαια της Ελλάδας» (Τούντα-Φεργάδη, 2018). όσο και η δικαϊκή ερμηνεία των κανόνων όπως ορίστηκαν στις συνθήκες.

Το παρόν άρθρο, όπου αποτελεί το πρώτο μέρος μίας σειράς, έχει σκοπό την εξέταση του βάσιμου ή μη των τουρκικών επιχειρημάτων υπό τη σκοπιά του Διεθνούς Δικαίου. Η επιστημονική μελέτη των κανόνων των συνθηκών και της νομολογίας των διεθνών δικαστηρίων, παράλληλα, με τις αρχές του διεθνούς δικαίου, προσφέρει τα κατάλληλα ερμηνευτικά εργαλεία, αναφορικά με το ισχύον

καθεστώς των νησιών του Αιγαίου. Το εξερχόμενο συμπέρασμα, όπως θα προκύψει από την ανάλυση των άρθρων, θα αποδείξει την ανεπάρκεια των τουρκικών επιχειρημάτων. Το γεγονός αυτό και η αξιοποίηση των ερμηνευτικών εργαλείων, όπως υπογραμμίζουν καθηγητές του διεθνούς δικαίου, δύναται να αποτελέσει “όπλο” της ελληνικής διπλωματίας.(Περράκης, 1997)

Το τελευταίο διάστημα, ο λόγος του Τούρκου Προέδρου Recep Tayyip Erdoğan στρέφεται, ολοένα και συχνότερα, στην αμφισβήτηση της εφαρμογής, είτε στην “ανάγκη” αναθεώρησης της Συνθήκης της Λωζάνης. Επίσης, η ίδια ρητορική υιοθετείται από τον πρωθυπουργό, κυβερνητικά στελέχη και συμβούλους της κυβέρνησης της Τουρκίας, όσο και από την αξιωματική αντιπολίτευση.(CNN, 2018). Παρατηρείται, μέσα από τις πολιτικές δηλώσεις του συνόλου των διαμορφωτών πολιτικής και “ζύμωσης” της κοινής γνώμης στη γείτονα χώρα, μια ρητορική “επικαλυμμένων” επιδιώξεων ανατροπής του status quo στο Αιγαίο. Οι τουρκικές θέσεις εστιάζουν στην αμφισβήτηση της ελληνικής κυριαρχίας επί των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου, της Δωδεκανήσου, των Σποράδες, των Στενών, καθώς και σε νησίδες που περιβάλλουν την Κρήτη.

Ανατρέχοντας στις σχέσεις μεταξύ των δύο κρατών, από το πέρας του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, διαπιστώνεται ότι δεν παρουσιάζονται θέματα αμφισβήτησεως για το καθεστώς Ελληνικής κυριαρχίας των νησιών του Αιγαίου. Οι διεκδικήσεις της Τουρκίας ξεκίνησαν το 1974, με το ζήτημα οριοθέτησης της Υφαλοκρηπίδας και διεκδικώντας θαλάσσιες περιοχές όπου έφταναν έως το μέσον του Αιγαίου (Οικονομίδης, 1994). Προγενέστερα, το 1964 η Τουρκία έθετε για πρώτη φορά το ζήτημα των αποστρατικοποιήσεων των ανατολικών νησιών του Αιγαίου και των νήσων Ρόδου και Κω. Με τον τρόπο αυτό αμφισβήτησε την άσκηση πλήρους κυριαρχίας της Ελλάδος επί των νήσων. Η εν λόγω αμφισβήτηση επεκτάθηκε και για το καθεστώς της Δήμου, το 1969. (Συρίγος, 2015). Πρέπει να τονιστεί, ότι την εν λόγω περίοδο, στη δεκαετία του '60, διαδραματίζονται τα μεγάλα προβλήματα συγκυβέρνησης μεταξύ των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων στην ανεξάρτητη (από το 1960) Δημοκρατία της Κύπρου, όπου κατέληξαν στην παράνομη τουρκική εισβολή το 1974, καθώς και στη κατοχή τμήματος της βόρειας Κύπρου από τότε έως σήμερα.

Τα γεγονότα στην Κύπρο δημιουργούσαν μεγάλη ένταση μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, δίνοντας συνέχεια στην μεταξύ τους αντιπαράθεση που ξεκίνησε από την περίοδο του νόμιμου αγώνα των ελληνοκυπρίων για την ανεξαρτησία της «νήσου» από την Μ. Βρετανία, τη δεκαετία του 1950. Εν μέσω των Κυπριακών εξελίξεων και αντεγκλήσεων μεταξύ των δύο χωρών, η Τουρκία αποφασίζει να στρέψει το ενδιαφέρον της στο Αιγαίο, δημιουργώντας έναν ακόμα μοχλό πίεσης κατά της Ελλάδας και βάζοντας σε εφαρμογή νέες διεκδικήσεις. Παράλληλα, στη διεθνή σκακιέρα, αλλά και στην παγκόσμια οικονομία, κατά τη δεκαετία του '60, ως προτεραιότητα τίθεται η εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών. Επομένως, ο “πολλά υποσχόμενος” θαλάσσιος χώρος του Αιγαίου και τα πιθανά “τεράστια” οικονομικά κέρδη που δύναται να προσφέρει, έθετε σε νέες βάσεις τις διεκδικήσεις της τουρκικής πολιτικής. Φυσικά, τα ζητήματα έρευνας και εξόρυξης ενεργειακών κοιτασμάτων βρίσκονται ακόμα και σήμερα στο επίκεντρο των προβλημάτων μεταξύ, από τη μια Ελλάδα και Κύπρου (Ελληνοκυπριακής πλευράς) και από την άλλη της Τουρκίας.

Η Τουρκία, έχοντας ως πάγια τακτική την αξιοποίηση όλων των μέσων για την επίτευξη των στόχων της, επενδύει, σταθερά και με διάρκεια, στη στρατηγική των

αμφισβητήσεων. Ενεργώντας κατ'αυτόν τον τρόπο, το 1989 με μονομερή δήλωσή της όρισε ως περιοχή αρμοδιότητάς της για Έρευνα και Διάσωση (SAR – Search and Rescue) το μισό θαλάσσιο χώρο του Αιγαίου, διεκδικώντας την ίδια ακριβώς περιοχή όπως και στην περίπτωση διεκδικήσεων της για την υφαλοκρηπίδα. Το γεγονός αυτό, αν και ερχόταν σε αντίθεση με τα συμφωνηθέντα μεταξύ των κρατών για τις περιοχές έρευνας και διάσωσης στους διεθνούς οργανισμούς, τόσο του ICAO, όσο και του IMO, δεν εμπόδισε την Τουρκία. (Γιόκαρης, 1997). Η πρακτική της εστιάζει στην ανακάλυψη των “κενών” που ενδεχομένως υπάρχουν, είτε μπορούν να προκληθούν, στην ανάγνωση των ρυθμίσεων των συμφωνιών και των συνθηκών, με σκοπό την επίτευξη των στόχων της, όπου για το Αιγαίο είναι η αλλαγή του status quo.

Η κρίση των Ιμίων το 1996, αποτελεί σταθμό των ελληνοτουρκικών σχέσεων, γιατί αναβάθμισε ποιοτικά τις διεκδικήσεις της Τουρκίας σε βάρος της Ελλάδας θέτοντας υπό αμφισβήτηση την κυριαρχία επί νησιαίων εδαφών του Αιγαίου (Τσάλτας, 1997). Από τότε έως σήμερα, η εν λόγω αμφισβήτηση στηρίζεται στην καινοφανή τουρκική θεωρία περί “γκρίζων ζωνών”, όπου τίθεται υπό τη βάση του ισχυρισμού ότι το status quo στο Αιγαίο δεν είναι πλήρως καθορισμένο. (mfa, 2016). Η τουρκική επιχειρηματολογία θέτει ως βασική παραδοχή ότι, η Συνθήκη της Λωζάνης του 1923 αποτελεί μεν την εγγύηση του status quo στο Αιγαίο, αλλά δεν μεταβίβασε στην Ελλάδα την κυριαρχία επί όλων των νήσων και των βράχων του Ανατολικού Αιγαίου, τις Σποράδες και των Στενών. Αναγνωρίζει μονάχα εκείνα που ρητά αναφέρονται στο Άρθρο 12 της Συνθήκης. Επιπλέον, αμφισβητεί τα αναγραφόμενα στη συνθήκη και υποστηρίζει ότι δεν παραιτήθηκε των δικαιωμάτων της επί των νήσων και βράχων που βρίσκονται πέραν των 3 ν.μ. από τις μικρασιατικές ακτές. Εν γένει θέτει την μη ισχύ της Συνθήκης της Λωζάνης και τον καθορισμό των συνόρων που επιβάλλει.

Ειδικότερα επί του βάσιμου της τουρκικής επιχειρηματολογίας, πρωταρχικά, θα πρέπει να τονισθεί ότι στο διεθνές δίκαιο η αρχή της σταθερότητας και μονιμότητας των συνόρων κατέχει κεντρική θέση. Στη Γνωμοδότηση για το Σύνορο της Μοσούλης το 1925, η κρίση του Διαρκούς Δικαστηρίου Διεθνούς Δικαιοσύνης επί του Άρθρου 3, παράγραφος 2, της Συνθήκης της Λωζάνης, αναφέρει ότι «αυτή καθαυτή η φύση ενός συνόρου και οιασδήποτε συνθήκης το εγκαθιδρύει συνεπάγεται ότι ένα σύνορο πρέπει να αποτελεί την οριστική οροθετική γραμμή σε όλο το μήκος του». Περαιτέρω, το Διεθνές Δικαστήριο των Ηνωμένων Εθνών μέσω της νομολογίας του, ως διάδοχο δικαστήριο, έχει ανάγει την εν λόγω άποψη ως αρχή του δικαίου. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται και από την πρακτική των Κρατών, μετατρέποντάς την σε θεμελιώδη αρχή των διεθνών σχέσεων. Συνεπώς, σύνορο το οποίο ορίστηκε με διεθνή συνθήκη παραμένει αμετάβλητο και διαρκές. Καμία από τις περιπτώσεις λύσης μιας διεθνούς συνθήκης, λόγου χάριν, η περίπτωση διαδοχής κρατών, όπως η Τουρκία διαδέχθηκε την Οθωμανική Αυτοκρατορία, είτε η επίκληση της αρχής της θεμελιώδους μεταβολής των περιστάσεων, είτε ακόμα και η περίπτωση λήξης ισχύος μιας συνθήκης, δεν δύναται να επιφέρει κατάργηση των συνόρων. (Αντωνόπουλος, n.d.)

Η κατάσταση πραγμάτων μετά το Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο έφερε τη Συνθήκη του Λονδίνου (17/30 Μαΐου 1913), η οποία καθόρισε και *de jure* (νομική αναγνώριση) την κατάρρευση της ηττημένης Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, διαμορφώνοντας τα σύνορα της περιοχής. Αναφορικά με τα νησιά του Αιγαίου στο Άρθρο 5 της Συνθήκης αναφέρεται ότι ο Αυτοκράτορας των Οθωμανών και οι σύμμαχοι Ηγεμόνες δήλωσαν ότι εμπιστεύονται στη Γερμανία, Αυστρία, Γαλλία, Μ. Βρετανία, Ιταλία και Ρωσία «τη φροντίδα να αποφασίσωσι περί της τύχης πασών των Οθωμανικών νησιών του Αιγαίου Πελάγους, εκτός της Κρήτης...». (geetha, n.d.) Θα πρέπει να τονιστεί ότι, ο ελληνικός στόλος είχε απελευθερώσει τα νησιά του Αιγαίου πελάγους, σταδιακά το

1912-13, εξαιρουμένων των νησιών της Δωδεκανήσου, που είχαν καταληφθεί από την Ιταλία κατά τη διάρκεια του Ιταλοτουρκικού πολέμου το 1911-12.

Ακολούθησε η Συνθήκη των Αθηνών, στις 1/14 Νοεμβρίου 1913, μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, όπου τα δύο κράτη ανέλαβαν την υποχρέωση να σεβαστούν τη προρρηθείσα Συνθήκη του Λονδίνου, καθώς επίσης αναγνώρισε και την Ελληνική κυριαρχία επί της Κρήτης. Συγκεκριμένα, στο Άρθρο 15 αναφέρει ότι, «υποχρεούνται να τηρήσωσι τας αφορώσας εις αυτά διατάξεις της εν Λονδίνω Συνθήκης της 30ης Μαΐου 1913, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων του άρθρου 5 της ρηθείσης Συνθήκης» (Τούντα-Φεργάδη, n.d.). Επομένως, υπάρχει μια δεύτερη έμπρακτη αναγνώριση της Τουρκίας του γεγονότος ότι οι Μεγάλες Δυνάμεις κατείχαν τον καθορισμό της τύχης των νησιών του Αιγαίου.

Στη Συνδιάσκεψη του Λονδίνου, 13 Φεβρουαρίου 1914, οι Κυβερνήσεις των Μεγάλων Δυνάμεων (Γερμανία, Αυστρία, Γαλλία, Μ. Βρετανία, Ιταλία και Ρωσία), ως απορρέουσα του Άρθρου 5 της Συνθήκης Λονδίνου του Μαΐου 1913, αποφάσισαν να αναγνωρίσουν την κυριαρχία της Ελλάδας επί, «όλων των νησιών του Αιγαίου που έχουν καταληφθεί από αυτήν, με την εξαίρεση της Ίμβρου, της Τενέδου και του Καστελλορίζου». Ως εκ τούτου, το εν λόγω άρθρο αποτέλεσε την *de jure* αναγνώριση της ελληνικής κυριαρχίας επί του συνόλου των νησιών του Αιγαίου, καθώς επίσης και επιστροφή στην Τουρκία των νήσων Ίμβρου, Τενέδου και Καστελόριζου. Παρόλα ταύτα, η επιχειρηματολογία αμφισβήτησης της Τουρκίας υποστηρίζει ότι η Οθωμανική Αυτοκρατορία δεν αποδέχτηκε την απόφαση του Λονδίνου (1914). Το επιχείρημα αυτό καταρρίπτεται από τις πράξεις, πρώτον, της ίδιας της Αυτοκρατορίας και δεύτερον, της Τουρκίας ως μετέπειτα διαδόχου. Υπογράφοντας της Συνθήκες, συγκατατέθεσαν δύο φορές στον προσδιορισμό της τύχης των νησιών του Αιγαίου από τις Μεγάλες Δυνάμεις, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω (Συνθήκη Λονδίνου 17/30 Μαΐου 1913 και Συνθήκη Αθηνών 1/14 Νοεμβρίου 1913).

Επιπλέον των ανωτέρω -όπου αποδεικνύουν το αβάσιμο της τουρκικής θέσης- η ελληνική κυριαρχία επί των νησιών επικυρώθηκε και από τη νομολογία του Διαρκούς Δικαστηρίου Διεθνούς Δικαιοσύνης της Χάγης στην «υπόθεση των Φάρων στη Σάμο και στην Κρήτη» (*Lighthouses in Crete and Samos*), το 1937. Το Δικαστήριο απεφάνθη ότι τα νησιά, «είχαν ήδη αποκοπεί από την Οθωμανική Αυτοκρατορία, με την πλήρη έννοια του όρου της αποκοπής, δηλαδή την εξαφάνιση κάθε πολιτικού δεσμού με αυτή... Η Σάμος πέρασε υπό την κυριαρχία της Ελλάδας με την Απόφαση των Δυνάμεων της 13 Φεβρουαρίου 1914». (PCIJ, 1937). Επομένως, το δικαστήριο επιβεβαίωσε την ισχύ του Άρθρου 5 της Συνδιάσκεψης του Λονδίνου και την ύπαρξη ελληνικής κυριαρχίας.

Χρονικά, ο επόμενος σταθμός, είναι η Συνθήκη των Σεβρών του 1920, όπου το κείμενο και το περιεχόμενο της δεν υλοποιήθηκε ποτέ. Αποτελεί γεγονός ότι δεν ίσχυσε η συνθήκη από τις αντιδράσεις πολλών ευρωπαϊκών κρατών, αλλά περισσότερο από των ανταγωνισμό μεταξύ της Αγγλίας και της Γαλλίας. Παρόλα ταύτα, στη συνθήκη επαναλαμβανόταν η αναγνώριση της ελληνικής κυριαρχίας επί όλων των νησιωτικών συμπλεγμάτων του Αιγαίου πλην νησιών Δωδεκανήσου, όπου η Τουρκία παραχωρούσε στην Ιταλία, καθώς και το Καστελόριζο (Καραμπαρμπούνης, 2018). Η κατάσταση αυτή δεν μεταβλήθηκε μετά τα γεγονότα της Μικρασιατικής καταστροφής. Την επαύριον του τραγικού 1922 ήρθε να καθορίσει η Συνθήκη της Λωζάνης το 1923, κατά την οποία αποκτούν οριστικό χαρακτήρα όλες οι διευθετήσεις που όριζαν οι ανωτέρω συμφωνίες και συνθήκες. (Συρίγος, 2018). Η πράξη υπογραφής της Συνθήκης από την Τουρκία αναγνώριζε και *de jure* την κατάρρευση της

Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και την έθετε ως το διάδοχο κράτος, καθώς επίσης αποδεχόταν την εδαφική κυριαρχία της Ελλάδας (για τρίτη φορά) και τη διαμόρφωση των συνόρων.

Με το Άρθρο 12 της Συνθήκης της Λωζάνης επιβεβαιώθηκε η ελληνική κυριαρχία επί των νησιών του Αιγαίου.(Συρίγος, 2018). Συγκεκριμένα, το άρθρο αναφέρει,

«...αφορώσα εις την κυριαρχίαν της Ελλάδος επί των νήσων της Ανατολικής Μεσογείου, εκτός της Ίμβρου, Τενέδου και των Λαγουσών νήσων (Μαυρυών), ιδία των νήσων Λήμνου, Σαμοθράκης, Μυτιλήνης, Χίου, Σάμου και Ικαρίας, επικυρούνται, υπό την επιφύλαξιν των διατάξεων της παρούσης Συνθήκης των συναφών προς τας υπό την κυριαρχίαν της Ιταλίας διατελούσας νήσους, περί των διαλαμβάνει το άρθρον 15. Εκτός αντιθέτου διατάξεως της παρούσης Συνθήκης, αι νήσοι, αι κείμεναι εις μικροτέραν απόστασιν των τριών μιλίων της ασιατικής ακτής, παραμένουσιν υπό την τουρκικήν κυριαρχίαν.».

Η βασική ρητορική της Τουρκίας στηρίζεται στην επιχειρηματολογία όπου παρερμηνεύει το Άρθρο 12 της Συνθήκης. Για την αμφισβήτηση της ελληνικής κυριαρχίας ανατρέχει στη προγενέστερη Συνθήκη του Λονδίνου του 1914 και υποστηρίζει ότι στην Ελλάδα μεταβιβάστηκαν μόνο οι νήσοι, οι οποίες βρίσκονταν υπό Ελληνική κατοχή την 13η Φεβρουαρίου 1914 και για το λόγω αυτό ρητά κατονομάζονται στο Άρθρο 12 της Συνθήκης της Λωζάνης. Αυτές οι νήσοι είναι η Λήμνος, Σαμοθράκη, Μυτιλήνη, Χίος, Σάμος και Ικαρία. Επιπλέον αυτών, η Τουρκία θεωρεί ότι στην Ελλάδα ανήκει επίσης και η Θάσος, ο Άγιος Ευστράτιος και τα Ψαρά, οι οποίες αν και δεν κατονομάζονται ρητά στη Συνθήκη βρίσκονταν υπό Ελληνική κατοχή την ως άνω ημερομηνία. Με τον τρόπο αυτό έχει στόχο να αποπροσανατολίσει τη διεθνή αλλά και εσωτερική γνώμη από την ερμηνεία των συνθηκών ως πηγή για τον καθορισμό της κυριαρχίας και να παρουσιάσει ως κριτήριο την παρουσία στρατευμάτων επί των νησιαίων εδαφών μετά τον πόλεμο.

Η Τουρκική επιχειρηματολογία καταρρίπτεται από το ιστορικό αιτιολόγησης των διατάξεως. Ανατρέχοντας στο Άρθρο 5 της Συνθήκης του Λονδίνου, του 1913, διατυπώνεται ευκρινώς η αναφορά σε όλα τα νησιά του Αιγαίου που *de facto* είχε καταλάβει η Ελλάδα, εκτός της Ίμβρου, Τενέδου και του Λαγουσών, δει «περί της τύχης πασών των Οθωμανικών νησιών του Αιγαίου Πελάγους» και επομένως αυτό έπραξαν και οι Μεγάλες Δυνάμεις. Το γεγονός ότι δεν ονομάτισαν όλα τα νησιά, ένα προς ένα, απορρέει από τη τάση της εποχής, όπου εστιαζόταν μονάχα στις μεγάλες νήσους που είχαν στρατιωτική αξία. Είναι γεγονός ότι και η Τουρκία, εκείνη την χρονική περίοδο, μονάχα για τα μεγάλα νησιά ενδιαφερόταν, τα οποία θεωρούσε απαραίτητα για την άμυνα των Μικρασιατικών παραλίων. Κατά συνέπεια, τίποτα δεν αποδεικνύει ότι υπήρχε πρόθεση το 1914 οι Μεγάλες Δυνάμεις να μεταβάλουν αυτό που είχε αρχικά ρυθμισθεί στο Λονδίνο το 1913 αναφορικά με το καθεστώς όλων των νησιών του Αιγαίου και να διασπάρουν την γεωγραφική ενότητα του χώρου, είτε να εξαιρέσουν κάποια νησιά. Ως εκ τούτου, η Συνθήκη της Λωζάνης το 1923 συνέχισε στο συλλογισμό των προγενέστερων συμφωνιών. Επικουρικά των όσων λεχθέντων, φαίνεται από την ανάγκη του συντάκτη του Άρθρου 12 να επισημάνει το διαφορετικό καθεστώς για τα νησιά που βρίσκονται πλησίον των τριών ναυτικών μιλίων από τις ακτές της Μικράς Ασίας, λόγω ότι τα υπόλοιπα δίνονταν στην Ελλάδα.

Ολοκληρώνοντας το πρώτο άρθρο, θα πρέπει να τονιστεί η έννοια της ενότητας ενός θαλάσσιου χώρου. Για τον προσδιορισμό του “όλου” μιας θαλάσσιας περιοχής η διεθνής νομολογία έχει αναφερθεί με τον όρο της «γεωγραφικής ενότητας». Συγκεκριμένα, από γεωγραφικής έννοιας, αναφέρεται στα αρχιπελάγη και εν γένει

δείχνει την ενότητα μιας περιοχής. Στην υπόθεση *Minquiers et Ecrehos*, του 1953, ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, ο Δικαστής Carneiro, επισήμανε ότι συνέπεια της γεωγραφικής ενότητας του αρχιπελάγους είναι ότι οι διεθνείς συνθήκες και οι άλλες νομικές πράξεις αναφέρουν μόνο μερικά από τα νησιά για να υποδείξουν το σύνολο του αρχιπελάγους. (CIJ, 1953) Υπό το ίδιο πρίσμα, ο Διαιτητής Δικαστής Max Huber, στην προγενέστερη διαιτητική απόφαση υπόθεσης *Las Palmas*, του 1928, παρατηρούσε ότι «ένα σύνολο νησιών, είναι δυνατό κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες, να θεωρείται ως μονάδα στο δίκαιο και η τύχη του κύριου μέρους να επηρεάζει και τα υπόλοιπα». (Μπρεδήμας, 2002). Επίσης, στη νεότερη διαιτητική απόφαση μεταξύ Ερυθραίας και Υεμένης, του 1998, τονίστηκε το γεγονός της επέκτασης ενός υφιστάμενου νομικού τίτλου και σε άλλες περιοχές «εφόσον όλες είναι μέρος μίας ενότητας». Ως εκ τούτου, τόσο στο ανωτέρω, όσο και στα έως τώρα παρουσιαζόμενα επιχειρήματα της Τουρκίας, αποδεικνύεται η κατάρρευση και το αβάσιμο αυτών.

Πηγές:

1. Τούντα-Φεργάδη, Αρετή (2018). Άντε, πάλι από την αρχή, για τα νησιά. https://www.huffingtonpost.gr/entry/ante-pali-apo-ten-arche-via-ta-nesia_gr_5a86fa37e4b05c2bcaca3e9f
2. Περράκης, Σ. (1997). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Κρίση των Ιμίων, στο Οι Ημερίδες του ΙΣΤΑΜΕ : Η Κρίση στα Ίμια-Εξοπλιστικό Πρόγραμμα-Διακυβερνητική Διάσκεψη του Άμστερνταμ, Α' ΕΝΟΤΗΤΑ: Οι Θέσεις των Διεθνών Οργανισμών στην Κρίση των Ιμίων. Ινστιτούτο Στρατηγικών και Αναπτυξιακών Μελετών Ανδρέας Παπανδρέου, σελ. 140-152.
3. CNN. (2018). Δηλώσεις ηγέτη της αξιωματικής αντιπολίτευσης του τουρκικού Ρεπουμπλικανικού Λαϊκού Κόμματος (CHP), Κεμάλ Κιλιτντάρογλου, 156 νησιά και βραχονησίδες στο Αιγαίο ανήκουν στην Τουρκία, CNN Greece <http://www.cnn.gr/news/kosmos/story/122742/kilitsntarogloy-156-nisia-kai-vraxonisides-sto-aigaiο-anikoyn-stin-toyrkia>
4. Οικονομίδης, Κ. (1994). Το Νομικό Καθεστώς του Αιγαίου: Ή Νομιμότητα Εξοπλισμού των Ελληνικών Νησιών του Αιγαίου, στο, Το Αιγαίο Πέλαγος και το Νέο Δίκαιο της Θάλασσας, Πρακτικά Συμπόσιου (Ρόδος, 4-6 Νοεμβρίου 1994), Επιμέλεια: Περράκης Στ., ΣΑΚΚΟΥΛΑ, σελ. 31.
5. Συρίγος Μ, Α. (2015). Ελληνοτουρκικές Σχέσεις. ΠΑΤΑΚΗ, Αθήνα 2015, σελ.211.
6. Γιόκαρης, Α.(1997). Η "Κακή Χρήση" κατά την Τουρκία και η "Καλή Χρήση" κατά την Ελλάδα, Άσκηση των Διεθνών Δικαιοδοσιών της Εντός του FIR ΑΘΗΝΩΝ, στο Οι Ημερίδες του ΙΣΤΑΜΕ : Η Κρίση στα Ίμια-Εξοπλιστικό Πρόγραμμα-Διακυβερνητική Διάσκεψη του Άμστερνταμ, Α' ΕΝΟΤΗΤΑ: Οι Θέσεις των Διεθνών Οργανισμών στην Κρίση των Ιμίων, Ινστιτούτο Στρατηγικών και Αναπτυξιακών Μελετών Ανδρέας Παπανδρέου. σελ. 22-48.
7. Τσάλτας, Γ. (1997). Οι Ελληνοτουρκικές Διαφορές στο Αιγαίο και οι Εξελίξεις του Δικαίου της Θάλασσας, στο Οι Ημερίδες του ΙΣΤΑΜΕ : Η Κρίση στα Ίμια-Εξοπλιστικό Πρόγραμμα-Διακυβερνητική Διάσκεψη του Άμστερνταμ, Α' ΕΝΟΤΗΤΑ: Οι Θέσεις των Διεθνών Οργανισμών στην Κρίση των Ιμίων, Ινστιτούτο Στρατηγικών και Αναπτυξιακών Μελετών Ανδρέας Παπανδρέου. σελ. 58-64.
8. mfa. (2016). Βλ. ειδικότερα για το θέμα, ΥΠΠΕ, Τουρκικές Διεκδικήσεις. Ζητήματα Ελληνοτουρκικών Σχέσεων – Ειδικότερα Κείμενα. <https://www.mfa.gr/zitimata-ellinotourkikon-sheseon/eidikotera-keimena/tourkikes-diekdikeseis.html>
9. Αντωνόπουλος, (n.d.). Κ. Ο Εδαφικός Διακανονισμός της Συνθήκης της Λωζάννης και η Νομολογία Διεθνών Δικαιοδοτικών Οργάνων. <http://duth.gr/events/more/files/%CE%95%CE%99%CE%A3%CE%97%CE%93%CE%97%CE%A3%CE%97%20%CE%91%CE%9D.%CE%9A%CE%91%CE%98%CE%97%CE%93%CE%97%CE%A4%CE%97%20%20%CE%9A%CE%A9%CE%9D.%20%CE%91%CE%9D%CE%A4%CE%A9%CE%9D%CE%9F%CE%A0%CE%9F%CE%A5%CE%9B%CE%9F%CE%A5.pdf>
10. 10.geetha. (n.d.). Συνθήκη Λονδίνου (1913). http://www.geetha.mil.gr/media/Thesmika_Keimena/GEETHA/diethnh/1%20SYNTHIKI%20EIRHNHS%20TOU%20LONDINOY.pdf, τελευταία πρόσβαση 20/03/18.
11. Τούντα-Φεργάδη, Α. (n.d). Η Σύμβαση Περί Ειρήνης των Αθηνών, της 1/14 Νοεμβρίου 1913. https://www.huffingtonpost.gr/entry/e-semvase-peri-eirenes-ton-athenon_gr_5a5cab0fe4b003efadb6afb1
12. PCIJ (1937). Lighthouses in Crete and Samos. Ser. A/B, No 71, σελ. 103.
13. 13.Καραμπαρμπούνης, Χ. (2018). Γιατί η Συνθήκη της Λωζάννης Είναι Ακόμα Ισχυρή, στο περιοδικό FOREIGN AFFAIRS, Τεύχος Απρίλιος-Μάιος 2018, σελ. 103.
14. 14.Συρίγος, (n.d.) Ελληνοτουρκικές Σχέσεις. σελ.50-71.
15. 15.Συρίγος Μ, Α. (2018). Άποψη: Στο ίδιο έργο θεατές; <http://www.kathimerini.gr/959336/article/epikairothta/politikh/apoyh-sto-idio-ergo-8eates>
16. 16.CIJ. (1953). Recueil. σελ. 99.
17. 17.Μπρεδήμας, Α (2002). Το ζήτημα των Γκρίζων Ζωνών στο Αιγαίο. Σ. Περράκης, Αιγαίο – Εξελίξεις και προοπτικές επίλυσης των ελληνοτουρκικών διενέξεων, Αθήνα 2002, σελ 54.
18. 18.Διαιτητική Απόφαση Ερυθραίας – Υεμένης, Πρώτη Φάση, παράγραφος 462, σελ. 129.

*Κάτοχος του μεταπτυχιακού τίτλου “Διεθνές Δίκαιο και Διπλωματικές Σπουδές” του Παντείου Πανεπιστημίου και απόφοιτος του Τμήματος Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών του ίδιου φορέα. Μέλος της Ομάδας Θαλάσσιας Στρατηγικής του ΕΛΙΣΜΕ.

ΠΗΓΗ:<https://powerpolitics.eu/>